

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. spalio 28 d. Nr. V 2020/(21.27.E-2101)-242-428
Vilnius

Lietuvos bankas gavo Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos persiūtą X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas su draudiku draudimo laikotarpiui nuo 2020 m. birželio 15 d. iki 2021 m. birželio 14 d. sudarė namų turto, esančio adresu: (*duomenys neskelbtini*), draudimo sutartį (toliau – draudimo sutartis) Būsto draudimo taisyklių Nr. 067 (2016 m. gegužės 17 d. redakcija, galioja nuo 2016 m. birželio 1 d.) (toliau – Taisyklės) pagrindu. Šios draudimo sutarties sudarymą patvirtina draudimo liudijimas (TIA Nr. (*duomenys neskelbtini*)) (toliau – draudimo liudijimas).

2020 m. birželio 26 d. draudikas gavo pranešimą apie 2020 m. birželio 26 d. įvykį: nuo stalo nukrito ir dėl to sugedo nešiojamasis kompiuteris „MacBook Air 13“, Early 2015“. Pareiškėjas kompiuterį pristatė į servisą UAB „iDeal“ (toliau – Remonto įmonė), kad būtų apžiūrėtas ir suremontuotas. Už atliktą įrenginio remontą draudikas UAB „iDeal“ išmokėjo 718,20 Eur išmoką .

2020 m. liepos 25 d. pareiškėjas draudiką informavo, kad kompiuteris buvo suremontuotas nekokybiškai.

2020 m. liepos 27 d. pareiškėjas draudiką informavo apie 2020 m. liepos 27 d. įvykį: iš rankų iškrito ir dėl to sugedo mobilusis telefonas „iPhone X“.

Draudikas pareiškėją informavo, kad už sugadintus mobiliuosius įrenginius, apdraustus draudimu „Visų rizikų įvykiai“, mokant draudimo išmoką nustatytas 1 000 Eur limitas. Kadangi jau buvo išmokėta draudimo išmoka už nešiojamąjį kompiuterį, galima išmoka už sugedusį telefoną „iPhone X“ yra 281,80 Eur.

Pareiškėjui pateikus telefono atkūrimo dokumentus, draudikas išmokėjo 281,80 Eur draudimo išmoką.

Pareiškėjas pateikė pretenziją UAB „iDeal“ dėl nekokybiškai atlikto kompiuterio „MacBook Air 13“ remonto, pretenzijoje nurodė, kad po remonto kompiuteris veikė netinkamai, o po kurio laiko iš viso išsijungė ir nebeveikė. Pakartotinai pristačius įrenginį Remonto įmonei, paaiškėjo, kad nebeveikia sisteminė plokštė, o Remonto įmonė nurodė, kad ją pakeistų už papildomą 403 Eur sumą.

Pareiškėjas kreipėsi į draudiką su pretenzija, nurodydamas, kad prašo papildomas 403 Eur išlaidas laikyti išlaidomis, susijusiomis su 2020 m. birželio 26 d. įvykiu, ir jas atlyginti. Atsakyme į pretenziją draudikas informavo, kad „Visų rizikų“ draudimu apdraustiems mobiliams telefonams, planšetiniams kompiuteriams ir nešiojamiesiems kompiuteriams nustatytas 1 000 Eur draudimo išmokos limitas. Šis limitas jau buvo išnaudotas, nes pareiškėjui buvo išmokėta išmoka už sugadintą nešiojamąjį kompiuterį „MacBook Air 13“ (žalos byla Nr. (*duomenys neskelbtini*), išmokėta 718,20 Eur išmoka) ir už sugadintą mobilųjį telefoną „iPhone X“ (žalos byla Nr. (*duomenys neskelbtini*), išmokėta 281,80 Eur išmoka). Taip pat draudikas nurodė, kad kreipėsi į Remonto įmonę dėl išmokėtos sumos susigrąžinimo, tačiau Remonto įmonė pareikė paaiškinimus, kad remontas buvo

atliktas tinkamai, sisteminės plokštės gedimų testuojant nebuvo nustatyta, todėl Remonto įmonė neįžvelgia klaidų „defektavimo, remonto ar testavimo procese“.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo nagrinėjimo ir prašė rekomenduoti draudikui atlyginti papildomas 403 Eur išlaidas už kompiuterio „MacBook Air 13“ remontą. Draudikas atsakydamas į pareiškėjo argumentus nurodė, kad savo pareigas pagal sudarytą draudimo sutartį įvykdė tinkamai ir laiku (t. y. už du įvykius išmokėjo 1 000 Eur siekiančią išmoką, dėl to ginčo nėra), taip pat pabrėžė, kad pareiškėjas dėl kompiuterio „MacBook Air 13“ remonto į Remonto įmonę kreipėsi savo iniciatyva, todėl pareiškėjo iš esmės dėl remonto kokybės keliami reikalavimai turėtų būti pateikti remonto įmonei.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, ginčas tarp šalių kilo dėl papildomos 403 Eur draudimo išmokos, atlyginančios per 2020 m. birželio 26 d. įvykį atsiradusius nuostolius.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Pagal CK 6.156 straipsnio nuostatas, šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas nustato imperatyviosios teisės normos. Teisėtai sudaryta sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Svarbu pažymėti, kad tarp šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Nuo pasirinktos draudimo apsaugos priklauso draudikui mokamo atlyginimo už prisiimtus įsipareigojimus, t. y. draudimo įmokos, dydis. Kasacinio teismo praktikoje yra nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Sudarydamas draudimo sutartį, pareiškėjas siekė apsaugoti savo turtinius interesus, o draudikas įsipareigojo pareiškėjui išmokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, kaip apskaičiuojama draudimo išmoka. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamą riziką, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Pareiškėjo ir draudiko sutartis buvo sudaryta pagal Taisykles, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis.

Pažymėtina, kad tarp šalių nekilo ginčo dėl 2020 m. birželio 26 d. įvykio, kurio metu buvo sugadintas nešiojamasis kompiuteris „MacBook Air 13“, pripažinimo draudžiamuoju. Pareiškėjas prašo išmokėti papildomą 403 Eur draudimo išmoką, kad nešiojamasis kompiuteris būtų atkurtas iki 2020 m. birželio 26 d. įvykio buvusią padėtį, o draudikas nurodo, kad papildomos išmokos mokėti negali, nes jau buvo išmokėta visa draudimo sutartyje nustatyta suma.

Vertinant šalių argumentus, pažymėtina, kad draudimo liudijime yra nurodyta tai: „Mobilųjų telefonų, nešiojamų kompiuterių ir planšetinių kompiuterių draudimas visų rizikų draudimu (Taisyklių A.IV dalies 1.17 punktą) iki 1 000 Eur“. Taisyklių A dalies IV skirsnio 1.17 papunktyje nustatyta, kad „draudimo suma nėra atsistatanti, o nuostoliai neatlyginami, jei per draudimo sutarties laikotarpį, bet ne trumpiau kaip per vienerius kalendorinius metus, įvyko daugiau nei 2 įvykiai“. Tai reiškia, kad draudimo sutarties šalys yra susitarę, jog per vieną draudimo laikotarpį žalai, atsiradusiai dėl mobiliųjų telefonų, nešiojamųjų kompiuterių ir planšetinių kompiuterių gedimų, atlyginti draudikas išmokės ne didesnę nei 1 000 Eur išmoką.

Pažymėtina, kad draudikas Lietuvos bankui pateikė duomenis, įrodančius, kad minėtas draudimo liudijime nustatytas 1 000 Eur limitas jau buvo išnaudotas, nes pareiškėjui buvo išmokėta 718,20 Eur išmoka už 2020 m. birželio 26 d. įvykį, kai buvo sugadintas nešiojamasis kompiuteris „MacBook Air 13“, ir 281,80 Eur išmoka už 2020 m. liepos 27 d. įvykį, kai buvo sugadintas mobilusis telefonas „iPhone X“.

Kadangi draudikas jau yra įvykdęs savo prievolę pagal draudimo sutartį ir už du įvykius išmokėjo draudimo išmokas, kurių bendra suma – 1 000 Eur, darytina išvada, kad savo pareigas pagal sudarytą draudimo sutartį draudikas įvykdė tinkamai, todėl tenkinti pareiškėjo reikalavimo nėra pagrindo.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius